

دانشگاه خوارزمی

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

پایان نامه:

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته

مشاوره خانواده

موضوع:

رابطه سلامت عمومی، ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی کارکنان مرد بازنشسته و شاغل

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر علی محمد نظری

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر کیانوش زهرا کار

نگارش:

مریم سلیمانی

۱۳۹۱

به نام خدا

این پایان نامه تحت عنوان:

"رابطه سلامت عمومی، ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی کارکنان مرد شاغل و بازنشسته"

که به منظور اخذ درجه کارشناسی ارشد مشاوره خانواده توسط خانم **مریم سلیمانی** تهیه و تدوین شده است، در جلسه مورخ ۹۱/۹/۱۳ در حضور هیأت داوران پس از دفاع با نمره ۱۸/۲۵ و درجه عالی پذیرفته شد.

هیأت داوران:

استاد راهنما: جناب آقای دکتر علی محمد نظری

استاد مشاور: جناب آقای دکتر کیانوش زهراکار

داور: جناب آقای دکتر فرشاد محسن زاده

مدیر گروه و نماینده تحصیلات تکمیلی

جناب آقای دکتر علی محمد نظری

تقدیم به:

خدایی که آفرید

جهان را، انسان را، علم را، معرفت را، عشق را
و به کسانی که عشقشان را در وجودم دمید؛

مادرم به اعجاز باران

پدرم به استواری کوه

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات تحقیق

مقدمه	۱
طرح مسأله	۴
اهمیت و ضرورت مسأله	۷
هدف های پژوهش	۸
اهداف اصلی	۸
اهداف جزئی	۸
فرضیه ها و سوال های پژوهش	۹
فرضیه ها و سوال های اصلی	۹
فرضیه های فرعی	۹
تعاریف نظری و عملیاتی	۱۰

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

خانواده	۱۲
چرخه زندگی خانواده	۱۳
تعریف سلامت روان	۱۵
ویژگی های افراد دارای سلامت روانی	۱۷
سلامت روان از نظر مکتب روان تحلیلی	۱۸
مفهوم قدرت	۱۹
ساختار قدرت در خانواده	۲۱
نظری های قدرت در حوزه خانواده	۲۵
تنوری منابع	۲۵
تنوری تفکیک نقش ها	۲۶

۲۷	تئوری تفکرات و اندیشه ها
۲۸	تئوری تصمیم گئی
۲۸	دیگاه فمینیستی
۳۱	نظری های مربوط به خانواده
۳۱	نظری رشد
۳۲	نظری نهادی
۳۲	نظری اثرات متعامل
۳۳	نظری تعارض
۳۴	نظری سرپرست ها
۳۵	رویکرد ساختاری
۳۶	رویکرد استراتژیک
۳۷	رویکرد میلان
۳۸	تعارضات زناشویی
۴۰	علل تعارضات زناشویی
۴۲	حل تعارضات
۴۵	مفهوم سازی نظری بازنشستگی
۴۵	بازنشستگی به عنوان تصمیم گئی
۴۶	بازنشستگی به عنوان یک فرایند سازگاری
۴۷	تئوری نقش و ایفا
۴۷	تئوری رهایی از قید علی فراغت
۴۹	تئوری فعالیت و کار
۴۹	تئوری مداومت و اتصال
۵۰	تئوری بحران
۵۱	بازنشستگی به عنوان یک مرحله از تحول حرفه
۵۳	بازنشستگی به عنوان بخشی از منبع مدیعت بشر
۵۵	بازنشستگی و سلامت

روابط بازنشسته با اعضای خانواده.....	۵۷
پژوهش های انجام شده در داخل کشور.....	۶۰
پژوهش های انجام شده در خارج از کشور.....	۶۴

فصل سوم: روش شناسی تحقیق

مقدمه.....	۷۱
روش تحقیق.....	۷۱
جامعه آماری.....	۷۱
حجم نمونه و روش نمونه گزی.....	۷۱
ابزار جمع آوری داده ها.....	۷۲
پرسشنامه تعارضات زناشویی.....	۷۲
شاخصهای روان سنجی پرسشنامه تعارضات زناشویی.....	۷۳
پرسشنامه ساختار قدرت.....	۷۴
شاخصهای روان سنجی پرسشنامه ساختار قدرت.....	۷۶
پرسشنامه سلامت عمومی.....	۷۷
شاخصهای روان سنجی پرسشنامه سلامت عمومی.....	۷۸
روش اجرای پژوهش.....	۷۹
روش های آماری برای تحلی داده ها.....	۸۰

فصل چهارم: تجزی و تحلی داده ۱۵

مقدمه.....	۸۱
آمار توصیفی.....	۸۱
آمار استنباطی.....	۸۳
بررسی فرضیه های پژوهش.....	۸۳

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۸۸ خلاصه پژوهش
۸۹ یافته های پژوهش
۱۰۵ محدودیت های پژوهش
۱۰۶ پیشنهادات
۱۰۶ پیشنهادات پژوهشی
۱۰۶ پیشنهادات کاربردی
۱۰۸ منابع فارسی
۱۱۴ منابع لاتین

فهرست جدول ها

- جدول ۴-۱: فراوانی، میانگین و انحراف معطر نمرات شاغلین در متغی‌های سلامت عمومی، ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی ۸۱
- جدول ۴-۲: فراوانی، میانگین و انحراف معطر نمرات بازنشسته‌ها در متغی‌های سلامت عمومی، ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی ۸۲
- جدول ۴-۳: رگرسیون چندمتغیری گام به گام تعارضات زناشویی و ساختار قدرت خانواده بر سلامت عمومی بازنشسته‌ها ۸۴
- جدول ۴-۴: رگرسیون چندمتغیره گام به گام تعارضات زناشویی و ساختار قدرت خانواده بر سلامت عمومی شاغلین ۸۵
- جدول ۴-۵: آزمون t مستقل سلامت عمومی آزمودنی‌ها ۸۶
- جدول ۴-۶: آزمون t مستقل ساختار قدرت خانواده آزمودنی‌ها ۸۶
- جدول ۴-۷: آزمون t مستقل تعارضات زناشویی آزمودنی‌ها ۸۷

تقدیر و تشکر:

سپاس و ستایش خدای مهربان را که پرتو لطف بی انتهایش، همواره راهنما و روشنگر راهم بوده است.

مراتب سپاس و تشکر خود را به:

_ به پیشگاه راهنمای ارجمندم، جناب آقای دکتر علی محمد نظری که در تهیه و تدوین این پایان نامه یاریم کردند، تقدیم می نمایم.

_ از استاد مشاور گرانمایه، جناب آقای کیانوش زهراکار که در انجام این پایان نامه یاریم کردند کمال تشکر و سپاس را دارم.

_ از جناب آقای دکتر فرشاد محسن زاده که داوری این پایان نامه را به عهده گرفتند نیز متشکر و سپاسگزارم.

چکیده

هدف از انجام این پژوهش مقایسه رابطه سلامت عمومی، ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی کارکنان بازنشسته و شاغل مرد می باشد. در پژوهش حاضر از روش همبستگی استفاده شد. در این پژوهش ۳۵۱ نفر از مردان ۴۰ تا ۵۰ ساله شاغل در آموزش و پرورش استان البرز به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای و ۳۶۱ نفر از مردان بازنشسته آموزش و پرورش استان البرز به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. آزمودنی ها به سه پرسشنامه سلامت عمومی، ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی پاسخ دادند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از دو نوع آمار استفاده کردیم؛ آمار توصیفی شامل میانگین و انحراف معیار و آمار استنباطی شامل آزمون معناداری ضریب همبستگی چندگانه، تحلیل رگرسیون، مقایسه دو ضریب همبستگی و معناداری آن و آزمون t مستقل. نتایج نشان داد که بین ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی با سلامت عمومی مردان بازنشسته رابطه وجود دارد. بین ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی با سلامت عمومی مردان شاغل رابطه وجود دارد. ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی می توانند ۳۶٪ سلامت عمومی مردان بازنشسته و ۵۹٪ سلامت عمومی مردان شاغل را تبیین کنند. سلامت عمومی مردان بازنشسته به طور معنی داری کمتر از مردان شاغل است. بین ساختار قدرت خانواده مردان بازنشسته و شاغل تفاوت معنی داری وجود دارد. بین تعارضات زناشویی مردان بازنشسته و شاغل تفاوت معنی داری وجود دارد.

واژه های کلیدی: ۱- سلامت عمومی ۲- ساختار قدرت خانواده ۳- تعارضات زناشویی ۴- بازنشسته ها

فصل اول:

کلیات تحقیق

مقدمه

از بدو پیدایش انسان بر روی کره زمین، همواره زنان و مردان با تشکیل کانونی بنام خانواده عمری را در کنار یکدیگر می گذرانند.

خانواده به عنوان یک سیستم اجتماعی_فرهنگی تلقی می شود که در کنار همه خصوصیات دیگرش، دارای مجموعه ای از قواعد است و هر یک از اعضایش نیز نقش خاصی دارند این سیستم دارای یک ساختار قدرت است که به وسیله آن اشکال خاصی از ارتباط بروز می کند(نظری، ۱۳۸۶). خانواده پیوسته از درون و بیرون در معرض تقاضا برای تغییر قرار دارد. وقتی پدربزرگ می میرد؛ ممکن است کل زیر منظومه والدینی نیاز به بازسازی داشته باشد. وقتی مادر شغلش را از دست می دهد؛ زیر منظومه های زن و شوهری، اجرایی، و والدینی احتمالاً دستخوش تغییر می گردند، در واقع، تغییر امری عادی است، و دورنمای هر خانواده حاکی از انعطاف پذیری فراوان، نوسان دائم و احتمالاً عدم تعادل به جای تعادل می باشد(مینوچین و فیشرمن؛ ترجمه بهاری و سیا، ۱۳۸۷). پیوند زناشویی نیز مانند همه روابط انسانی دیگر می تواند دستخوش تغییر شود. گاه رابطه زوجین دستخوش تعارضات می شود. کاهن(۱۹۹۲) چنین می گوید که هر جا عدم توافق، تفاوت یا ناسازگاری بین همسران وجود داشته باشد، تعارض پدید خواهد آمد(به نقل از حیدری). فاوررز و السون(۱۹۹۲) نیز همسران متعارض را کسانی می دانند که از عادت و شخصیت همسر خود ناراضی بوده و دارای مشکل ارتباطی در حوزه های گوناگون هستند(به نقل از حیدری، ۱۳۸۸). تعارض وقتی ایجاد می شود که اعمال یکی از طرفین با اعمال طرف مقابل تداخل کند. همچنانکه دو فرد به هم نزدیک تر می شوند پتانسیل تعارض افزایش می یابد. در حقیقت وقتی تعامل بین افراد بیشتر شده و فعالیت ها و موضوعات متنوع تری را دربرگیرد فرصت مخالفت بیشتر می شود(تیلور، پیلاو و سیرز، ۱۹۹۴؛ به نقل از دهقان، ۱۳۸۰).

هنگامی که زن و شوهر کلیه فعالیت های خانواده را مشترکا انجام دهند، ارتباط کلامی آنها از محدوده دخل و خرج فراتر رفته، متوجه علایق، نیازها و درخواست های یکدیگر می شوند، و مشورت بسیاری از مشکلات خانوادگی را حل کرده و چاره ای برای آنها پیدا می کنند. به این ترتیب، فعالیت های مشترک سبب نگرش مثبت نسبت به ازدواج و خانواده می شود و روابط رقابتی زن و شوهر را به روابط تفاهم آمیز خانوادگی تبدیل می کند (اعزازی، ۱۳۷۶). در دنیای پیچیده امروزی، قدرت در خانواده ابعاد و معانی جدید و پیچیده ای پیدا کرده و روابط زن و مرد و تنش های میان آنها دستخوش تغییرات بسیاری شده است و دیگر دلایل فرهنگی و سنتی برای عدم جدایی و طلاق مثل گذشته کارساز نیست.

موضوع بهداشت روانی گرچه ظاهراً به مسایل درونی و غیر قابل رویت استناد می شود، اما از آنجا که روح و روان انسان با جسم او به هم وابسته و این وابستگی جدایی ناپذیر جلوه می کند، در جنبه های جسمانی و اجتماعی هم مورد ملاحظه قرار می گیرد. در زد و بند های اجتماعی، اگر بعد بهداشت روانی به قدر کافی مورد توجه قرار نگیرد، فراوانی مسایل و مشکلات رفتاری، آنقدر رو به فزونی خواهد گذاشت که عوارض ناشی از بی توجهی به ابعاد مختلف آن بحران های فردی، خانوادگی و اجتماعی خانواده را فرا خواهد گرفت و تأثیرات سوء و غیر قابل جبرانی را بر جا خواهد گذاشت (نوابی نژاد، ۱۳۸۱؛ به نقل از افضل نیا، ۱۳۸۵).

شغل فرایندی است که مراحل دارد. یکی از مراحل مسیر شغلی، بازنشستگی است. بازنشستگی می تواند دگرگونی های زیادی را در روابط و مناسبات عادی ازدواج پدید آورد. به اعتقاد درفمن^۱ (۲۰۰۲) زوج ها در دوران بازنشستگی نسبت به دوران قبل زمان خیلی بیشتری را با هم می گذرانند، ممکن است قوت و ضعف رابطه شان آشکار شود.

بیان مسأله

خانواده صرفاً حضور تعدادی از افراد که در یک فضای فیزیکی و روانشناختی در کنار هم قرار دارند، نیست. خانواده به عنوان یک سیستم اجتماعی_فرهنگی تلقی می شود که در کنار همه خصوصیات دیگرش، دارای مجموعه ای از قواعد است و هر یک از اعضایش نیز نقش خاصی دارند این سیستم دارای یک ساختار قدرت است که به وسیله آن اشکال مختلفی از ارتباط بروز می کند (نظری، ۱۳۸۶).

کار، چیزی غیر از نان در آوردن است. کار بخشی از بافت زندگی ما را تشکیل می دهد. هر یک از روزهای ما در ارتباط با کارمان سازمان می یابد. اگر ساعات کار ما تغییر کند تمام زمان بندی روز ما تغییر خواهد کرد (میشارا و رایدل؛ ترجمه گنجی، داودیان و حبیبی، ۱۳۶۷). با وقوع بازنشستگی تمام تعادل های به دست آمده تا حدی به هم می خورد و مدتی لازم است تا دوباره فرد با شرایط جدید سازگار شود و معمولاً پیامد های منفی در دوره انتقالی روی می دهد (موسایی، ۱۳۸۳).

کارشناسان سازمان بهداشت جهانی، سلامت روان و فکر را چنین تعریف می نمایند؛ قابلیت برقراری ارتباط هماهنگ و موزون با دیگران، تغییر و اصلاح محیط فردی و اجتماعی، حل تضادها، مشکلات و تمایلات فردی به طور منطقی، عادلانه و مناسب (لارسون^۲، ۱۹۷۸، به نقل از کیانپور قهفرخی و زندیان، ۱۳۸۹). مشکلات جسمانی و روانی ای که به دنبال بازنشستگی بروز می کند منشأ پژوهشهای زیادی بوده است. مؤلفان سندیکاها ما نند زالوسکی، به تمجید از بازنشستگی قبل از موعد تمایل دارند. برعکس دانشگاهیان می کوشند تا روی دیگر سکه را مدنظر قرار بدهند. فرانک، مفهوم «نوروز جمعه» را از فرنشی به عاریه می گیرد. طبق این مفهوم روز های جمعه (تعطیل)، که انسان کاری برای انجام دادن ندارد، افسرده

و مضطرب است. او بازنشستگی را با یک جمعه طولانی مقایسه می کند و معتقد است که اختلالات روانی مسلماً در جریان بازنشستگی افزایش می یابد (میشارا و رایدل؛ ترجمه گنجی و همکاران، ۱۳۶۷).

موسایی (۱۳۸۳) به بررسی آثار اجتماعی، روحی و روانی بازنشستگی در میان اعضای هیأت علمی دانشگاه تهران پرداخته بود، طبق یافته های این تحقیق اعضای هیأت علمی بازنشسته دارای مشکلات متعدد روحی و روانی از جمله افسردگی، نگرانی از آینده، احساس پوچی و بی مصرفی می باشند. طبق برخی تحقیقات دیگر بازنشستگی اثر مثبت معنی داری بر بهزیستی روانشناختی (لطیف^۳، ۲۰۱۱)، حفظ بهزیستی فردی و سلامت روانی (جانسون و لی^۴، ۲۰۰۹) دارد. کو و زمرو^۵ (۲۰۱۱)، نیز گزارش کردند که بازنشستگی بر سلامت عمومی اثر حفظ کننده دارد.

هی لی معتقد است هر خانواده باید به مسئله سازماندهی در یک سلسله مراتب بپردازد، و قواعد و مراتب مربوط به اینکه چه کسی در پایگاه اولیه قدرت و چه کسی در پایگاه ثانویه است باید مشخص شود. او معتقد است، وقتی سلسله مراتب در خانواده به هم بخورد کشمکش بروز می کند که این کشمکش، تلاش برای یافتن تصریح مواضع قدرت در سلسله مراتب توصیف می شود (هی لی؛ ترجمه ثنایی، ۱۳۷۷). طبق تحقیقات بین ساختار قدرت خانواده با تعارضات زناشویی (سعیدیان، نوابی نژاد و کیامنش، ۱۳۸۷) و نیز بین ساختار قدرت در خانواده با رضامندی زناشویی زنان و نیز با تحصیلات شوهر رابطه وجود دارد.

تعارض کنش یا حالت معاوضه بین افکار، منافع یا اشخاص گوناگون، تنش رقیبانه یا مخالف افراد ناموفق و برانگیختگی همزمان سائق ها تمایلات یا انگیزه هاست (مینوچین؛ ترجمه ثنایی، ۱۳۸۶). در سیر

3-Latif
4-Johnston and Lee
5-Coe and Zamarro

تحول طبیعی خود خانواده، مقاطع بسیاری وجود دارد که مذاکره و قبول قواعد و مقررات جدید خانوادگی را ایجاب می‌کند. بازنشستگی می‌تواند دگرگونی‌های زیادی را در روابط و مناسبات عادی ازدواج پدید آورد. بازنشستگی به همراه خود تغییراتی در نقشها به وجود می‌آورد که موجب آثار چشمگیری در روابط خانوادگی می‌شود (میشارا و رایدل؛ ترجمه گنجی و همکاران، ۱۳۶۷).

درفمن (۲۰۰۲) چنین می‌گوید که چون زوج‌ها در دوران بازنشستگی نسبت به دوران قبل از بازنشستگی زمان بیشتری را با هم می‌گذرانند، ممکن است قوت و ضعف رابطه‌شان آشکار شود. روباک بولاندا^۶ (۲۰۱۱) در تحقیقی با نمونه افراد ۵۱ تا ۶۱ ساله گزارش کرد که عوامل اشتغال، پرورش کودک و سلامت با کیفیت و قدرت زناشویی رابطه دارد و تفاوت‌های جنسی نیز در حوزه این عوامل با کیفیت و قدرت زناشویی رابطه معناداری دارد. طبق تحقیق داوی و زینواز^۷ (۲۰۰۴) نیز انسجام زناشویی با بازنشستگی مردان رابطه دارد.

این تحقیق مردان بازنشسته آموزش و پرورش استان البرز و مردان فرهنگی استان البرز که حداکثر ۱۰ سال دیگر بازنشست می‌شوند را مورد مطالعه قرار می‌دهد. تحقیق حاضر بر آن است که به بررسی رابطه سلامت عمومی، ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی کارکنان مرد بازنشسته و شاغل بپردازد.

اهمیت و ضرورت مسأله

خانواده پایه اساسی جامعه و سلول سازنده زندگی اجتماعی به شمار می آید که خاستگاه اعضای حاضر در آن و پناهگاهی امن برای آنان است (افضل نیا، ۱۳۸۵). چون خانواده به عنوان آخرین واحد اجتماعی در نظر گرفته می شود فرض بر این است که بقای آن سبب بقاء، رشد و انسجام جامعه خواهد شد (اعزازی، ۱۳۷۶). آسیب شناسی و اتیولوژی^۱ به دست آمده از تحلیل های موجود درباره علل پیدایش بحران ها در خانواده بیانگر آن است که تغییرات شگرف در نظام و اساس خانواده و نظام گسیختگی خانواده، منشأ بسیاری از بحران ها محسوب می گردد. بسیاری از این تغییرات در صورتی که شالوده خانواده را متزلزل نمایند، بهداشت روانی آن را نیز تحت تأثیر قرار خواهند داد. از این رو مطالعات خانواده توجه بسیاری از مردم شناسان و روانشناسان اجتماعی را به خود جلب کرده است (افضل نیا، ۱۳۸۵).

از آنجایی که بازنشستگی برای اکثر شاغلین امری حتمی است، موضوع بسیار گسترده ای به حساب می آید و باید از جوانب مختلف مورد ارزیابی قرار گیرد. با وجود تأثیراتی که بازنشستگی در زندگی فردی، خانوادگی، اجتماعی و اقتصادی جامعه دارد، کمتر از موضوعات دیگر به آن پرداخته شده است. وقتی از جنبه های مشاوره و روانشناسی به این مبحث می نگریم، محدودیت کتب و تحقیقات را بیشتر مشاهده می کنیم. بازنشستگی در بافت واحد خانواده روی می دهد و اثراتی که روی فرد بازنشسته می گذارد، همسر و خانواده او را نیز تحت تأثیر قرار می دهد. تأثیر بازنشسته بر خانواده اش از دوران قبل از بازنشستگی بیشتر است چرا که زوج ها بعد از بازنشستگی زمان بیشتری را با هم می گذرانند. بازنشستگی در روابط زوجین از جمله رضایت زناشویی و کیفیت رابطه آنان تغییراتی را بوجود می آورد. از آنجا که تعارض امری اجتناب ناپذیر است و در هر مرحله از زندگی احتمال آن وجود دارد، مدیریت و حل تعارض اهمیت زیادی دارد و

(Etiology)^۱ سبب شناسی و شناسایی ریشه علت های یک پدیده و اختلال

از آنجایی که تا مسأله ای به روش علمی شناخته نشود، نمی توان راه حل های منطقی برای آن جستجو کرد پژوهش حاضر بر آن است که به بررسی رابطه سلامت عمومی، ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی کارکنان مرد بازنشسته و شاغل پردازد. امیدوارم این تحقیق بتواند راهنمایی جهت انجام پژوهش های بنیادی و کاربردی دیگر واقع شود.

هدف های پژوهش

اهداف کلی

۱) تعیین رابطه بین ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی با سلامت عمومی مردان بازنشسته

۲) تعیین میزان سلامت عمومی از طریق ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی مردان بازنشسته

۳) تعیین رابطه بین ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی با سلامت عمومی مردان شاغل

۴) تعیین میزان سلامت عمومی از طریق ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی مردان شاغل

اهداف جزئی

۵) مقایسه سلامت عمومی مردان بازنشسته و شاغل

۶) مقایسه ساختار قدرت خانواده مردان بازنشسته و شاغل

۷) مقایسه تعارضات زناشویی مردان بازنشسته و شاغل

فرضیه های پژوهش

فرضیه ها و سوال های اصلی

(۱) بین ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی با سلامت عمومی مردان بازنشسته رابطه وجود دارد.

(۲) ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی به چه میزان می توانند سلامت عمومی مردان بازنشسته

راتبیین کنند؟

(۳) بین ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی با سلامت عمومی مردان شاغل رابطه وجود دارد.

(۴) ساختار قدرت خانواده و تعارضات زناشویی به چه میزان می توانند سلامت عمومی مردان شاغل راتبیین

کنند؟

فرضیه های فرعی

(۱) سلامت عمومی مردان بازنشسته کمتر از سلامت عمومی مردان شاغل است.

(۲) بین ساختار قدرت خانواده مردان بازنشسته و شاغل تفاوت وجود دارد.

(۳) بین تعارضات زناشویی مردان بازنشسته و شاغل تفاوت وجود دارد.

تعاریف نظری و عملیاتی

سلامت روان

سلامت روان عبارت است از داشتن هدف در زندگی، سعی در حل عاقلانه مشکلات، سازش با محیط اجتماعی، اعتقاد به کار و مسئولیت (شفیع آبادی و ناصری، ۱۳۷۶).

تعریف عملیاتی سلامت روان

نمره ای که فرد از پرسشنامه سلامت عمومی (QHG-28)

ساختار قدرت در خانواده

منظور از ساختار قدرت در خانواده، الگوی تصمیم گیری زوجین در هزینه پول، خرید امکانات برای خانواده، تربیت فرزندان و... می باشد (بیرو ترجمه ساروخانی، ۱۳۷۰).

تعریف عملیاتی ساختار قدرت در خانواده

نمره ای که فرد از پرسشنامه ساختار قدرت در خانواده می گیرد.

تعارضات زناشویی

وقتی که یک زوج احساس عدم تساوی می کند و یا در دریافت پاداش احساس عدم تساوی می کند باعث بروز تعارض می شود (لانگ و یانگ، ۲۰۰۶) از آنجایی که همیشه احتمال بروز برخورد و اصطکاک در درون هر سیستمی وجود دارد باید همیشه آمادگی برخورد با این برخوردها را داشت (مینوچین و